

Årsmelding 2022 for Sara Oust venneforening

Sara Oust venneforening

Sara Oust venneforening ble etablert i november 2019. Foreningens formål er å utvikle interesse for og kunnskap om haugianerkvinnen Sara Oust. Sette verdiene og holdningene som hun og haugianerbevegelsen i Nord-Østerdal stod for inn i vår tid.

Styret

På årsmøte 22.11.2021 ble det valgt følgende styre:

Leder Ragnhild Aashaug	(ikke på valg)
Inger Karin Røe Ødegård	(gjenvalg 2 år)
Leif Vingelen (representant for Vingelen skole og barnehage)	(ikke på valg)
Rolf Norsen	(ikke på valg)
Ingrid Petronille Røe	(gjenvalg 2 år)

Første varamedlem: Gunn Strømsøyen Hvamstad	(gjenvalg 1 år)
Andre varamedlem: Torill Storhaug Urset	(gjenvalg 1 år)

Styrets sammensetning gjenspeiler ønske om at Sara Oust venneforening skal ha regionen som nedslagsfelt.

Aktiviteter i årsmøteperioden

Styret har avholdt fem styremøter hvor foreningens ulike aktiviteter har blitt drøftet og planlagt. I tillegg er det avholdt møte med Vingelen kirke- og skolemuseum om samarbeid i forbindelse med utstilling og digital informasjon.

Samarbeid med Vingelen kirke- og skolemuseum (Anno Musea i Nord-Østerdalen).

24.03.2022 ble det avholdt møte med styret i Vingelen kirke- og skolemuseum. Daværende avdelingsdirektør for Anno Musea i Nord-Østerdalen, Bersvend Salbu deltok på noe av møtet.

Formålet var å drøfte hvordan vi kan samarbeide om blant annet utstillingen om Sara Oust i Vingelen kirke- og skolemuseum og digital informasjon.

Anno Museum er i gang med å videreutvikle den digitale satsingen. De kan bidra med museumsfaglig kompetanse og verktøy for digital synlighet, og deres ansatte vil drifte dette. Den digitale nettløsningen vil tilfredsstille de sikkerhetskrav som stilles. Det er et stort utvalg av bilder på DigitaltMuseum. Det er også lansert et virtuelt museum. Her skal det utvikles utstillinger hvor både lyd og bilde kan kombineres. Vingelen kirke- og skolemuseum er pilot for Anno Musea i Nord-Østerdalen, og blir dermed deres første virtuelle museum. Arbeidet med gjenstandene som skal registreres i Vingelen kirke- og skolemuseum er nå ferdigstilt, og kan benyttes i et virtuelt museum.

Venneforeningen har fått en egen nettside under Anno Musea i Nord-Østerdalen.

<https://museainordosterdalen.no/sara-oust-venneforening>. Per Arne Hagen er kontaktperson. Han legger ut stoff som venneforeningen ønsker publisert.

Utstillingsarkitekt Elisabeth Løvold ved Anno Museum har i samarbeid med Rolf Norsen, kommet med synspunkt på hvordan utstillingen om Sara Oust kan videreutvikles. Videre arbeid gjenopptas etter sesongavslutning ved Vingelen kirke- og skolemuseum.

Venneforeningen setter stor pris på at styret i Vingelen kirke- og skolemuseum og Anno Musea i Nord-Østerdalen stiller seg så positiv til samarbeid. Venneforeningens arbeid får dermed større tyngde.

Arrangement 8. mars

Markering av kvinnedagen måtte dessverre utgå også i år. Dette på grunn av usikkerhet knyttet til pandemien, smitteverntiltak, mm.

Samarbeid med skolen

Venneforeningen ønsker at kunnskapen om Sara Oust kan styrkes gjennom skolens læringsaktiviteter. Derfor setter vi stor pris på at skolen på eget initiativ har utviklet et informasjonsopplegg om Sara og den lokale historien i samarbeid med lokale krefter. I inneværende år har det blitt arbeidet med tema som for eksempel pilegrimsvandring og gruvedrift. I tillegg ble det arbeidet med tablået på kirkebakken i forbindelse med 200-års jubileet. Det har også vært samarbeid med kommunens bibliotekar om utvikling av skolebiblioteket, jf. lese- og skrivekulturen i haugianerbevegelsen. Informasjon og kunnskap om Sara tas inn i det skolen gjør til vanlig. Hun er del av en helhet når det gjelder hva som skjedde på denne tiden.

Venneforeningens Facebook- og nettside

Sara Oust venneforening har etablert en egen Facebook side. Der er det lagt ut noe informasjon om venneforeningen, historisk bildemateriale, artikler og annen relevant informasjon. Planen var å ha et månedlig innlegg på Facebook, noe vi ikke har hatt kapasitet til å følge opp. Som tidligere nevnt har venneforeningen fått egen hjemmeside under Anno Musea i Nord-Østerdalen. Dette er en verdifull plattform som gir oss andre muligheter enn Facebook.

Kortfilm om Sara Oust

Hans Media AS er produsent for dokumentaren om Hans Nilsen Hauge. Etter planen skal filmen ha Norgespremiere i løpet av høsten 2022. Samme firma har også utarbeidet en kortfilm om Sara Oust. Venneforeningen vedtok å bidra med kr 10 000. Halvparten av beløpet utbetales når filmen er ferdig produsert. Da kan også venneforeningen fritt benytte filmen i vårt arbeid. Filmingen er avsluttet, men det gjenstår klipping og redigering. Den skulle være ferdig sommeren 2022, men produsenten har valgt å prioritere produksjon av dokumentaren om Hans Nielsen Hauge. Det er i skrivende stund uklart når filmen kan ferdigstilles, men styret vil følge dette opp.

Markering - 200 år siden Sara Oust døde

Sara Oust døde 25.10.1822. Venneforeningen vedtok derfor å arrangere et 200-årsjubileum. Det ble nedsatt en komite med representanter fra venneforeningen, Vingelen menighetsråd og Vingelen kirke- og skolemuseum. I tillegg deltok enhetsleder/rektor Leif Vingelen som representant for Vingelen skole og barnehage.

Jubileet ble arrangert lørdag 15. og søndag 16.10.2022. Lørdag 15. var det førpremiere på kinodokumentar om Hans Nilsen Hauge i Tynset kino og kulturhus. Søndag 16. startet med gudstjeneste hvor biskop Solveig Fiske holdt preken. Det var urframføring av et bestillingsverk basert på en salme skrevet av Sara og som ble funnet i gamle papirer på Vingelsgaard i 2021. Organist og komponist Amund Røe ble spurt om å komponere melodi til salmen. Resultatet ble et verk for orgel og mezzosopran. Kulturrådet, Tolga – Os sparebank og venneforeningen finansierte arbeidet.

Rolf Norsen skrev tekst til et historisk tablå som ble framført av bl.a. skolebarn på kirkebakken etter gudstjenesten. I 1802 ble kunngjøringer lest opp på kirkebakken, og tablået ble laget med dette som utgangspunkt.

Arrangementet ble avsluttet med innledning panelsamtale og debatt i Fjellheim. Temaet for panelsamtalen var: *Hvilke verdier, egenskaper og holdninger bør fremmes i dagens samfunn, og hva kan vi lære av Sara?*
Har vi rom for nye pionerer som engasjerer seg for utviklingen av lokalsamfunnet?

Gave til venneforeningen

Tidligere pilegrimsprest Arne Bakken har gitt en storslått gave til venneforeningen. Det gjelder alle Hauges brev i fire bind, samt to bind av en tidlig biografi. Han ønsker at bøkene skal inngå i et bibliotek som kan bygges opp i museet i forbindelse med Sara.

Venneforeningen setter stor pris på gaven, og vil forespørre styret i Vingene kirke- og skolemuseum om samarbeid vedrørende videre håndtering.

Kartlegging av gjenstander

Venneforeningen arbeider med kartlegging av gjenstander etter Sara Oust (inklusive barn), ektefellen Ole Toresen Røe og Hans Nielsen Hauge. Per i dag er det ikke funnet gjenstander etter Ole Toresen Røe. Pensjonert konservator Vigdis Vingelsgaard har bistått Ingrid Petronille Røe i noe av kartleggingsarbeidet. Per i dag har venneforeningen registrert blant annet følgende gjenstander i forbindelse med Sara Oust, inklusive barn: Dall, kiste, gulvklokke, skrin, brudekrans, ridesadel, bok, sendebrev fra Hans Nielsen Hauge, pute- eller dynetrekk og sølvskje. Per i dag har venneforeningen registrert blant annet følgende gjenstander i forbindelse med Hans Nielsen Hauge: Bøker, stol, byste og brev.

Haugianere i Nord-Østerdal

Ingrid Petronille Røe har påbegynt et arbeid som gjelder kartlegging av haugianere i Nord-Østerdal. Det foreligger navn på haugianere i flere kommuner. Det gjelder både Vingelen, Tolga, Tynset, Tyllidalen, Folldal, Alvdal, Hodalen, Øversjødalen, Os og Røros. Det er som forventet ikke funnet medlemsregistre eller møteprotokoller. Arbeidet vil måtte ta lang tid.

Forskningsprosjekt

Som tidligere nevnt er venneforeningens formål å «utvikle interesse for og kunnskap om haugianerkvinnen Sara Oust. Sette verdiene og holdningene som hun og haugianerbevegelsen i Nord-Østerdal stod for inn i vår tid». Vi vil derfor arbeide for å få etablert et forskningsprosjekt med den foreløpige arbeidstittelen: «*Hvordan påvirket Sara Oust og haugianerbevegelsen samfunnsutviklingen i Nord-Østerdal?*». Dette krever samarbeid med forskere, forskerinstitusjon og ikke minst økonomi. Lederen for Norsk lokalhistorisk institutt mener at det kan være nyttig med et bokprosjekt framfor forskningsprosjekt. Dette fordi det kan være enklere å skaffe midler. Det er tatt kontakt med flere forfattere/forskere som har gitt gode råd når det gjelder personer og hvor det kan søkes økonomisk støtte. Sistnevnte gjelder for eksempel Kulturrådet, Norsk faglitterær forfatter- og oversetterforening, Fritt Ord, Sparebankstiftelsen, lokale banker, Kvinnemuseet i Kongsvinger, museer med særskilt interesse for gruvedrift, Fortidsminneforeningen, kommuner i regionen og fylkeskommunen.

Så langt har Linda Helen Haukland, som venneforeningen har hatt god kontakt med tidligere, sagt seg villig til å arbeide med prosjektet når hun er tilbake på Nord universitet. Hun har gitt

uttrykk for at det hadde vært interessant med en tverrfaglig tilnærming. Hun mener at arbeidet bør gjennomføres som et bokprosjekt. Dette fordi et forskningsprosjekt gjerne er et arbeid med utspring i universitet eller høyskole. En fagfellevurdert bok vil være enklere å forklare og formidle behovet for samt forankre i venneforeningen.

Medlemsverving og antall medlemmer

Venneforeningen har laget et informasjonsark. Det ble lagt ut på bibliotek i Nord-Østerdal og Hamar samt i Vingelen kirke- og skolemuseum. Informasjonsarket brukes også i forbindelse med verving av medlemmer.

Venneforeningen har nå 26 medlemmer. Dette er fem flere enn ved årsmøtet i 2021.

Takk

Venneforeningen vil takke styret i Vingelen kirke- og skolemuseum og Anno Musea Nord-Østerdalen for godt og verdifullt samarbeid både før og etter etableringen av Sara Oust venneforening. Vi ser frem til videre samarbeid om utvikling av utstillingen om Sara og andre relevante aktiviteter.

Vi retter også en stor takk til Vingelen skole og barnehage for gratis lån av møtelokale.

09.09.2022

styret i Sara Oust venneforening

Sara Oust Venneforening 2021-2022

Inntekter

Medlemskontigenter	4 200,00
Tilskudd Norsk Kulturråd*	20 000,00

SUM	24 200,00
------------	------------------

Kostnader

Møtelokale/Servering	-
Tilskudd til arrangementer	-
Rente/gebyrer	452,50
Andre Kostnader	396,00

SUM	848,50
------------	---------------

Resultat	25 048,50
-----------------	------------------

Andre Poster

Bankkonto	82 939,00
-----------	-----------

Utestående fordringer	-
-----------------------	---

Gjeld	5 000,00
-------	----------

SUM	77 939,00
------------	------------------

*til bestillingsverk.

AKTIVITETSPLAN FOR SARA OUST VENNEFORENING

PERIODE: OKTOBER 2022 TIL ÅRSMØTE 2023

Aktivitetsplanen tar utgangspunkt i formålsparagrafen til venneforeningen: «Formålet er å utvikle interesse for og kunnskap om haugianerkvinnen Sara Oust. Sette verdiene og holdningene fra hennes og haugianerbevegelsen i Nord-Østerdal sitt virke inn i vår tid.»

AKTIVITETER I PERIODEN	BESKRIVELSE	ANSVAR	SAMARBEIDS PARTNERE	TIDSFRIST	STATUS	KOSTNADS GRENSE
Bidra til videreutvikling av den faste utstillingen om Sara Oust i Vingelen kirke- og skolemuseum. Utvikle mer digital informasjon. 1. Konkretisere hvordan utstillingen kan videreutvikles.	Venneforeningen ønsker å bidra til arbeidet med utstillingen i museet slik at den kan ha noen faste elementer, og noe som kan endres ut fra ulike tema. Bruke museumsfaglig kunnskap i samarbeid med styret for museet. Utvikle den digitale informasjonen slik at det kan brukes i flere sammenhenger for å synliggjøre historien om Sara Oust.	Styret	Vingelen kirke- og skolemuseum er eier, og samarbeidet skal skje på deres premisser og i samhandling med dem. Anno Musea i Nord-Østerdalen (AMNØ)	01.01.2023	Det er avklart at styret i museet ønsker et samarbeid med oss om utvikling av utstillingen. Arbeidet har stoppet opp, og det må inviteres til et felles styremøte for en avklaring om videre arbeid. Avdelingsdirektør ved AMNØ inviteres til et felles møte for å høre hva de kan bidra med. Museet har fått	Ingen budsjetterte kostnader. Ev kostnader må avklares gjennom prosessen

AKTIVITETER I PERIODEN	BESKRIVELSE	ANSVAR	SAMARBEIDS PARTNERE	TIDSFRIST	STATUS	KOSTNADS GRENSE
2. Utvikle bibliotek i museet.	Arne Bakken har gitt en bokgave til museet, og har kommet med en ide om å utvikle et bibliotek. Ideen må forankres i museet.		Arne Bakken, Knut Andresen og Arild Alander har sagt seg positive til å bli på en ideutvikling om muligheter, hva det vil innebære og hvordan det kan la seg gjøre.	Må avklares med styret i museet.	bokgaven. Det må tas initiativ til et felles møte.	
Styrke kunnskapen om Sara Oust i Vingelen skole og barnehage	Skolen har utviklet en treårig plan på mellomtrinnet om bygdehistorien hvor informasjon om Sara Oust inngår. Venneforeningen er åpen for å bidra dersom det er ønskelig.	Styret	Vingelen skole		Skolen har vært på pilgrimsvandring, fått informasjon om gruvedrifta i bygda og deltok i tablået under 200 årsmarkeringen. Biblioteket opprustes og det settes fokus på bokas betydning.	Ingen budsjetterte kostnader
Markere kvinnedagen 8. mars	En markering av dagen sammen med aktuelle samarbeidspartnere. Vi ønsker å bruke formålsparagrafen inn i arbeidet.	Styret	Bygdekvinnelag, sanitetsforeninger og videregående skoler kan være aktuelle å	Utvikle innhold innen utgangen av desember		Kr 5 000 dersom det tenkes å bruke foredragsholder

AKTIVITETER I PERIODEN	BESKRIVELSE	ANSVAR	SAMARBEIDS PARTNERE	TIDSFRIST	STATUS	KOSTNADS GRENSE
	Vi kan bidra med en foredragsholder som kan sette fokus på informasjon om H.N. Hauge og haugianerbevegelsen.		forespørre.			
Utvikle innhold til nettside og Facebookside	Utarbeide en plan med månedlig innlegg.	Styret	AMNØ		Det foreligger ingen plan i dag.	Ingen kostnader
Registrering av gjenstander	Det er ønskelig å få en oversikt over gjenstander etter Sara Oust. Det spørres om muligheten for lån til utstillingen i kortere perioder.	Ingrid P.			Ingrid P. arbeider med kartlegging. Funnet frem til flere gjenstander i Nord-Østerdalen. Gjenstander blir fotografert, og bakgrunnsinfo innhentes.	
Samarbeid med filmskapere.	En kortfilm om Sara Oust er under utvikling av Harald Flem. Venneforeningen må avklare om og hvordan filmen kan ferdigstilles. Det må ev vurderes å	Styret	Hans Media AS Øyvind Sydow Kleiveland Harald Flem		Filmen er ikke klippet, da arbeidet med Hagedokumentaren tok lengre tid enn planlagt. Ingen plan for ferdigstillelse pr dags dato.	

AKTIVITETER I PERIODEN	BESKRIVELSE	ANSVAR	SAMARBEIDS PARTNERE	TIDSFRIST	STATUS	KOSTNADS GRENSE
	samarbeide med andre.					
Gjøre arbeidet om Sara Oust kjent mot ulike kontakter	1. Ungt Entreprenørskap 2. Prostiet 3. Bispekontoret 4. Olsok i Tolga 5. Haugeinstituttet 6. Kvinnemuseet i Kongsvinger 7. Utarbeidelse av flere artikler i samarbeid med aktuelle fagfolk/miljøer.				Det er gjennom året samarbeidet med 2, 3, 4 og 5.	
Besøk av Trygve Riiser Gundersen arrangementer	Han har nylig utgitt en bok om haugianerne som har høstet gode kritikker. Han har sagt at han kommer til å skrive om Sara Oust i bind II. Han vil gjerne komme en tur til Vingelen	Styret			Aktuell å forespørre til ulike arrangement	

PERIODE: 2024 OG UTOVER

AKTIVITETER – LENGRE TIDSPERSPEKTIV	BESKRIVELSE	ANSVAR	SAMARBEIDS- PARTNERE	TIDSFRIST	STATUS
Jobbe for et forskningsprosjekt om hvordan Sara og haugianerbevegelsen har påvirket samfunnsutviklingen i Nord-Østerdal.	Det hadde vært viktig for det videre arbeidet å få frem forskning på hvilken betydning Sara har hatt for samfunnsutviklingen, spesielt i lokalmiljøet.				Ingrid P. og Inger Karin arbeider med saken, og vært i kontakt med ulike aktører. Kan et forskningsprosjekt kobles mot Trygve Riiser Gundersens bind II?
Utvikle samarbeidet med Vingelen skole og barnehage.	Teaterprosjekt for skolen som kan knyttes mot et større arrangement.	Inger Karin, Rolf og Leif.			Kulturstien brukes i dag. Koble videre arbeid opp mot dette.
Samarbeid med «Ungt Entreprenørskap» på Tynset	Bruke historien om Sara Oust og haugianerne til å inspirere «Ungt Entreprenørskap» i deres arbeid. Det må utarbeides et opplegg over tid for hvordan det kan gjøres				Det er tatt kontakt med «Ungt Entreprenørskap». De vil gjerne ha et samarbeid. I første omgang forsøkes det å opprette kontakt mot entreprenørskapslinjen på NØVGS.

AKTIVITETER – LENGRE TIDSPERSPEKTIV	BESKRIVELSE	ANSVAR	SAMARBEIDS- PARTNERE	TIDSFRIST	STATUS
Hvordan bruke teater og musikk i den videre formidlingen av historien og verdiene?	Utvikle ideer og forslag til aktiviteter	Rolf			
Arrangere temamøter	Utvikle ideer på ulike tema som kan være aktuelle for temamøter.	Styret			

Sara Oust Venneforening budsjett 2023

2

Inntekter

Medlemskontigenter	6 000,00
Tilskudd om støtte fra eksterne organisasjoner - se *	5 000,00
Renteinntekter	-
SUM	11 000,00

Kostnader

Møtelokale/Servering	- 5 000,00
Tilskudd til arrangementer	- 10 000,00
Rente/gebyrer	- 400,00
Andre Kostnader	- 600,00
SUM	-16 000,00
Resultat	- 5 000,00

* Styret har gjort en undersøkelse over eksterne aktører vi kan søke støtte hos
